

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 12ης Μαρτίου 2007*

Στην υπόθεση T-417/04,

Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia, εκπροσωπούμενη από τους δικηγόρους
E. Bevilacqua και F. Capelli,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον L. Visaggio
και την E. Righini,

καθής,

υποστηριζόμενης από τη

Δημοκρατία της Ουγγαρίας, εκπροσωπούμενη από τον P. Gottfried,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

με αντικείμενο αίτηση ακύρωσης της διάταξης που περιορίζει μέχρι τις 31 Μαρτίου 2007 το δικαίωμα χρήσης της ονομασίας «Tocai friulano» και περιλαμβάνεται, με τη μορφή επεξηγηματικής σημείωσης, στο σημείο 103 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) 1429/2004 της Επιτροπής, της 9ης Αυγούστου 2004, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 753/2002 για τη θέσπιση ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1493/1999 του Συμβουλίου όσον αφορά την περιγραφή, την ονομασία, την παρουσίαση και την προστασία ορισμένων αμπελοοινικών προϊόντων (ΕΕ L 263, σ. 11),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Legal, Πρόεδρο, V. Vadaralας και N. Wahl, δικαστές,

γραμματέας: E. Coulon

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Νομικό πλαίσιο

- ¹ Ο κανονισμός (ΕΚ) 1493/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς (ΕΕ L 179, σ. 1, στο εξής: βασικός κανονισμός), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Αυγούστου 2000, προβλέπει στο άρθρο 19 ότι «τα κράτη μέλη προβαίνουν σε ταξινόμηση των οινοποιήσιμων

ποικιλιών αμπέλου» και ότι, κατά την ταξινόμηση αυτή, «αναφέρουν τις ποικιλίες αμπέλου που είναι κατάλληλες για την παραγωγή κάθε [οίνου ποιότητας που παράγεται εντός καθορισμένων περιοχών] στην επικράτειά τους».

- 2 Ο βασικός κανονισμός εκθέτει στα άρθρα 47 έως 53 των παραρτημάτων του VII και VIII την κοινοτική ρύθμιση που διέπει την περιγραφή, την ονομασία, την παρουσίαση και την προστασία ορισμένων αμπελοοινικών προϊόντων.
- 3 Το άρθρο 47, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Οι κανόνες σχετικά με την περιγραφή, την ονομασία και την παρουσίαση ορισμένων προϊόντων που διέπονται από τον παρόντα κανονισμό καθώς και με την προστασία ορισμένων ενδείξεων, αναφορών και όρων εμφανίζονται στο παρόν κεφάλαιο και στα παραρτήματα VII και VIII [...]»

- 4 Το άρθρο 50 του βασικού κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα που επιτρέπουν στους ενδιαφερόμενους να αποτρέψουν, υπό τους όρους που ορίζονται στα άρθρα 23 και 24 της συμφωνίας [για] τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου, τη χρησιμοποίηση στην Κοινότητα μιας γεωγραφικής ένδειξης που χαρακτηρίζει προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', σε προϊόντα που δεν κατάγονται από τον τόπο που ορίζεται από τη σχετική γεωγραφική ένδειξη, ακόμη και αν αναφέρεται η πραγματική καταγωγή των προϊόντων ή αν η γεωγραφική ένδειξη χρησιμοποιείται σε μετάφραση ή συνοδεύεται από ενδείξεις όπως "τύπος", "είδος", "μορφή", "απομίμηση" ή άλλες ανάλογες ενδείξεις.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως “γεωγραφικές ενδείξεις” νοούνται οι ενδείξεις που χρησιμεύουν για την ταυτοποίηση ενός προϊόντος ως καταγόμενου από το έδαφος μιας τρίτης χώρας που αποτελεί μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου ή μιας περιφέρειας ή τοποθεσίας στο εν λόγω έδαφος, στις περιπτώσεις όπου η ποιότητα, η φήμη ή ένα άλλο συγκεκριμένο χαρακτηριστικό του προϊόντος μπορεί να αποδοθεί κυρίως στην εν λόγω γεωγραφική θέση καταγωγής.

[...]»

5 Το άρθρο 52, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Εάν ένα κράτος μέλος χρησιμοποιεί το όνομα μιας καθορισμένης περιοχής για οίνο [ποιότητας που παράγεται εντός καθορισμένων περιοχών] καθώς και, ενδεχομένως, για οίνο που προορίζεται να μεταποιηθεί σε οίνο [ποιότητας που παράγεται εντός καθορισμένων περιοχών], αυτό το όνομα δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την περιγραφή προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα που δεν προέρχεται από την περιοχή αυτή ή/και στα οποία αυτό το όνομα δεν έχει αποδοθεί σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες κοινοτικές και εθνικές κανονιστικές διατάξεις [...].

Με την επιφύλαξη των κοινοτικών διατάξεων που αφορούν ειδικά ορισμένους τύπους [οίνων ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών], τα κράτη μέλη μπορούν να δεχθούν, σύμφωνα με προϋποθέσεις παραγωγής που καθορίζουν, ότι το όνομα μιας καθορισμένης περιοχής συνδυάζεται με μια διευκρίνιση σχετικά με τον τρόπο επεξεργασίας ή τον τύπο προϊόντος ή με το όνομα ποικιλίας αμπέλου ή συνωνύμων της [...].»

- 6 Το παράρτημα VII, σημείο Β, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού καθορίζει τις ενδείξεις που αναγράφονται προαιρετικά στην ετικέτα των κρασιών. Προβλέπει τα εξής:

«Η επισήμανση των προϊόντων που παρασκευάζονται στην Κοινότητα μπορεί να συμπληρώνεται από τις ακόλουθες ενδείξεις, υπό προϋποθέσεις που θα καθορισθούν:

[...]

- β) για τους επιτραπέζιους οίνους με γεωγραφική ένδειξη και τους [οίνους ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών]:

[...]

— το όνομα μιας ή περισσότερων ποικιλιών αμπέλου [...].»

- 7 Το παράρτημα VII, σημείο Ζ, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού αναφέρει τα εξής:

«Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει τον έλεγχο και την προστασία των [οίνων ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών] και των επιτραπέζιων οίνων με γεωγραφική ένδειξη, οι οποίοι κυκλοφορούν στο εμπόριο σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.»

- 8 Ο βασικός κανονισμός τέθηκε σε εφαρμογή με τον κανονισμό (ΕΚ) 753/2002 της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2002, για τη θέσπιση ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 1493/1999 του Συμβουλίου όσον αφορά την περιγραφή, την ονομασία, την παρουσίαση και την προστασία ορισμένων αμπελοοινικών προϊόντων (ΕΕ L 118, σ. 1). Ο κανονισμός 753/2002 εφαρμόζεται από την 1η Αυγούστου 2003.
- 9 Το άρθρο 19 του κανονισμού 753/2002, το οποίο επιγράφεται «Ένδειξη των ποικιλιών αμπέλου», ορίζει τα εξής:

«1. Η ονομασία των ποικιλιών αμπέλου που χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή ενός επιτραπέζιου οίνου με γεωγραφική ένδειξη ή ενός [οίνου ποιότητας που παράγεται εντός καθορισμένων περιοχών] ή τα συνώνυμά τους μπορεί να εμφανίζονται στη σήμανση των σχετικών οίνων, εφόσον:

[...]

- γ) η ονομασία της ποικιλίας ή ένα από τα συνώνυμά της δεν περιλαμβάνει γεωγραφική ένδειξη που χρησιμοποιείται για τον χαρακτηρισμό ενός [οίνου ποιότητας που παράγεται εντός καθορισμένων περιοχών] ή ενός επιτραπέζιου οίνου ή ενός εισαγόμενου οίνου που εμφανίζεται στους καταλόγους των συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ των τρίτων χωρών και της Κοινότητας και, όταν συνοδεύεται από έναν άλλο γεωγραφικό όρο, εμφανίζεται στη ετικέτα χωρίς τον εν λόγω γεωγραφικό όρο,

[...]

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, στοιχείο γ΄:

- α) η ονομασία μιας ποικιλίας αμπέλου ή ένα από τα συνώνυμά της που περιλαμβάνει μια γεωγραφική ένδειξη μπορεί να εμφανίζεται στη σήμανση ενός οίνου που ορίζεται με την εν λόγω γεωγραφική ένδειξη,
- β) οι ονομασίες των ποικιλιών και τα συνώνυμά τους που αναφέρονται στο παράρτημα II μπορούν να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των ισχυόντων εθνικών ή/και κοινοτικών όρων κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. [...]»
- 10 Το παράρτημα II του κανονισμού 753/2002, το οποίο επιγράφεται «Ονόματα των ποικιλιών αμπέλου ή των συνωνύμων τους που περιλαμβάνουν γεωγραφική ένδειξη και μπορούν να αναγράφονται στη σήμανση των οίνων σε εφαρμογή του άρθρου 19, παράγραφος 2», καλύπτει, μεταξύ άλλων, όσον αφορά την Ιταλία, την ένδειξη «Tocai friulano, Tocai italico». Σύμφωνα με υποσημείωση που αφορά αυτή την ένδειξη, «το όνομα “Tocai friulano” και το συνώνυμο “Tocai italico” μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μεταβατική περίοδο, έως τις 31 Μαρτίου 2007».
- 11 Ο κανονισμός 753/2002 τροποποιήθηκε κατόπιν της προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004 δέκα νέων κρατών μελών, μεταξύ των οποίων η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, με τον κανονισμό (ΕΚ) 1429/2004 της Επιτροπής, της 9ης Αυγούστου 2004, για τροποποίηση του κανονισμού 753/2002 (ΕΕ L 263, σ. 11, στο εξής: προσβαλλόμενος κανονισμός). Ο προσβαλλόμενος κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Μαΐου 2004.
- 12 Το προπαρατεθέν άρθρο 19 του κανονισμού 753/2002 δεν υπέστη καμία τροποποίηση. Ούτε το παράρτημα II του κανονισμού αυτού τροποποιήθηκε ουσιαστικά, όσον αφορά την ένδειξη «Tocai friulano, Tocai italico».

- 13 Από το παράρτημα αυτό, όπως τροποποιήθηκε με το παράρτημα I του προσβαλλόμενου κανονισμού, προκύπτει συγκεκριμένα ότι μεταξύ των αναφερόμενων στο εν λόγω παράρτημα ποικιλιών αμπέλου ή των συνωνύμων τους που αφορούν την Ιταλία περιλαμβάνονται η ονομασία «Tocai friulano» στο σημείο 103 και η ονομασία «Tocai italico» στο σημείο 104. Όσον αφορά το «Tocai friulano», σε μια σημείωση επισημαίνεται ότι «το όνομα “Tocai friulano” μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τους [ίνους ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών] που κατάγονται από τις περιοχές Veneto και Friuli και για μεταβατική περίοδο έως τις 31 Μαρτίου 2007». Όσον αφορά το «Tocai italico», επισημαίνεται επίσης με μια σημείωση ότι «το συνώνυμο “Tocai italico” μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τους [ίνους ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών] που κατάγονται από τις περιοχές Veneto και Friuli και για μεταβατική περίοδο έως τις 31 Μαρτίου 2007».
- 14 Ανάλογη σημείωση, η οποία προβλέπει το ίδιο μεταβατικό μέτρο, περιλαμβάνεται στο σημείο 105 του παραρτήματος I, το οποίο αφορά, σε σχέση με τη Γαλλία, το όνομα ποικιλίας «tokay pinot gris», για την οποία προβλέπεται επίσης σε μια σημείωση ότι «το συνώνυμο “Tokay Pinot gris” μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τους [ίνους ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών] που κατάγονται από τα διαμερίσματα Bas-Rhin και Haut-Rhin και για μεταβατική περίοδο έως τις 31 Μαρτίου 2007».
- 15 Από ολόκληρο το παράρτημα I του προσβαλλόμενου κανονισμού προκύπτει ότι μόνο για τις τρεις παραπάνω ονομασίες προβλέπεται απαγόρευση χρήσης ορισμένων ονομασιών ποικιλιών ή συνωνύμων τους μετά τις 31 Μαρτίου 2007.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 16 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 15 Οκτωβρίου 2004, η Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

- 17 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 27 Ιανουαρίου 2005, η Επιτροπή πρότεινε ένσταση απαραδέκτου, δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 18 Με διάταξη της 21ης Φεβρουαρίου 2005, ο πρόεδρος του τέταρτου τμήματος του Πρωτοδικείου επέτρεψε στη Δημοκρατία της Ουγγαρίας να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής.
- 19 Στις 30 Μαρτίου 2005 η προσφεύγουσα κατέθεσε τις παρατηρήσεις της επί της ένστασης απαραδέκτου που είχε προβάλει η Επιτροπή.
- 20 Η Δημοκρατία της Ουγγαρίας κατέθεσε υπόμνημα παρέμβασης στις 13 Απριλίου 2005.
- 21 Η Επιτροπή και η προσφεύγουσα κατέθεσαν παρατηρήσεις επί του υπομνήματος παρέμβασης της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας στις 24 και στις 29 Ιουνίου 2005 αντίστοιχα.
- 22 Η Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ζητεί με την προσφυγή της από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή,

- να ακυρώσει τη διάταξη η οποία περιορίζει μέχρι τις 31 Μαρτίου 2007 το δικαίωμα χρήσης της ονομασίας «Tosai friulano» και περιλαμβάνεται, με τη μορφή επεξηγηματικής σημείωσης, στο σημείο 103 του παραρτήματος Ι του προσβαλλόμενου κανονισμού,

- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

23 Με την ένσταση απαραδέκτου η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη,

- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

24 Με το υπόμνημα παρέμβασης η Δημοκρατία της Ουγγαρίας ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη,

- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 25 Δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί, κατόπιν σχετικής αιτήσεως διαδίκου, να αποφανθεί επί του απαραδέκτου χωρίς να εισέλθει στην ουσία. Κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, η διαδικασία επί της αιτήσεως συνεχίζεται προφορικά, εκτός αν το Πρωτοδικείο αποφασίσει άλλως. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι έχει διαφωτιστεί επαρκώς από τα έγγραφα της δικογραφίας και ότι δεν χρειάζεται να διεξαχθεί προφορική διαδικασία.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 26 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν αφορά τη Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 230, παράγραφος 4, ΕΚ.
- 27 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο κανονισμός αυτός, και ειδικότερα το σημείο 103 του παραρτήματος Ι, περιέχει γενικούς και αφηρημένους κανόνες, απευθύνεται σε όλους τους επιχειρηματίες που αναπτύσσουν δραστηριότητα στους τομείς της παραγωγής και της εμπορίας κρασιών, δηλαδή σε μια γενική και αφηρημένη κατηγορία προσώπων, και επομένως έχει γενικό κανονιστικό χαρακτήρα.
- 28 Η Επιτροπή εκθέτει ότι, ακόμη και αν αποδειχθεί ότι η προσφεύγουσα αποτελεί η ίδια οινοπαραγωγό που παράγει *Tocai friulano*, το γεγονός αυτό δεν αρκεί για να γίνει δεκτό ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός την αφορά ατομικά. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι μια κανονιστική πράξη μπορεί να έχει διαφορετικά συγκεκριμένα

αποτελέσματα για τα διάφορα υποκείμενα δικαίου στα οποία έχει εφαρμογή δεν σημαίνει ότι τα εξατομικεύει σε σχέση με όλους τους άλλους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες, εφόσον η πράξη αυτή εφαρμόζεται λόγω μιας αντικειμενικώς προσδιοριζόμενης κατάστασης.

- 29 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα, μολονότι υποστηρίζει ότι η ονομασία *Tocai friulano* επιτελεί τη λειτουργία συλλογικού σήματος, δεν είναι σε θέση να αποδείξει ότι της ανήκει το δικαίωμα επί του «σήματος» αυτού. Κατά συνέπεια, η απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, *Codorniu* κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1994, σ. I-1853), δεν ασκεί καμία επιρροή επί της προκειμένης διαφοράς. Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι η ονομασία *Tocai friulano* δεν αποτελεί γεωγραφική ένδειξη, αλλά απλώς την ονομασία μιας ποικιλίας αμπέλου, η οποία, αντίθετα από ό,τι οι ονομασίες προέλευσης, δεν ανήκει στα δικαιώματα εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Ούτε η Σύμβαση του Παρισιού για τη βιομηχανική ιδιοκτησία, της 20ής Μαρτίου 1883, ούτε η συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (στο εξής: ΣΔΠ), η οποία συνήφθη στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΕΕ 1994, L 336, σ. 214), έχουν εν προκειμένω εφαρμογή.
- 30 Η καθής ισχυρίζεται ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν αποτελεί παρέμβαση στην ελεύθερη άσκηση των αρμοδιοτήτων που έχει η προσφεύγουσα ως περιφέρεια του ιταλικού κράτους, ιδίως στον τομέα της γεωργίας, διότι η αρμοδιότητα σε σχέση με τις ονομασίες προέλευσης των κρασιών στην Ιταλία ανήκει στο κράτος και όχι στις περιφέρειες, πράγμα που αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η εθνική νομοθεσία που προβλέπει επίσης τον χρονικό περιορισμό της χρήσης της ονομασίας *Tocai friulano* θεσπίστηκε με πράξη του κράτους. Η καθής ισχυρίζεται επίσης ότι η παρέμβαση των κρατών μελών στον τομέα των κοινών οργανώσεων αγορών περιορίζεται από την κοινοτική νομοθεσία και ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η προσφεύγουσα μπορεί, βάσει του εθνικού δικαίου, να ρυθμίσει τη χρήση της ονομασίας της εν λόγω ποικιλίας, η αρμοδιότητά της θα έπρεπε να ασκείται σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο. Επιπλέον, το γεγονός ότι η εφαρμογή μιας κοινοτικής πράξης μπορεί να επηρεάσει τις κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες εντός των ορίων ενός φορέα αυτοδιοίκησης που δεν έχει κρατική υπόσταση δεν αρκεί για να γίνει δεκτό ότι η επίμαχη πράξη αφορά ατομικά τον εν λόγω φορέα.

- 31 Η Επιτροπή υποστηρίζει τέλος ότι παρέχεται αποτελεσματική δικαστική προστασία, καθόσον η νομιμότητα του επίδικου κανονισμού μπορεί να αμφισβητηθεί έμμεσα, αν προσβληθούν οι πράξεις του εσωτερικού δικαίου που είναι συναφείς με τον κανονισμό αυτό, οπότε το εθνικό δικαστήριο μπορεί να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα, πράγμα που έχει ήδη συμβεί σε σχέση με την ονομασία *Tocai friulano*.
- 32 Η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η οποία συμφωνεί με την επιχειρηματολογία που διατυπώνει η Επιτροπή με την ένσταση απαραδέκτου, ισχυρίζεται επίσης ότι η διάταξη του προσβαλλόμενου κανονισμού της οποίας ζητείται η ακύρωση περιεχόταν αυτούσια στον κανονισμό 753/2002, η προθεσμία προσβολής του οποίου έχει λήξει.
- 33 Επιπλέον, δεν έχει αποδειχθεί ότι η προσφεύγουσα έχει άμεσο έννομο συμφέρον για την ακύρωση του προσβαλλόμενου κανονισμού, αφού ο κανονισμός παρέχει το δικαίωμα χρήσης των ονομασιών των ποικιλιών στα κράτη και όχι στους φορείς των διοικητικών υποδιαιρέσεών τους. Η επίμαχη διάταξη δεν δημιουργεί συνεπώς ούτε δικαιώματα ούτε υποχρεώσεις για τις ιταλικές περιφέρειες.
- 34 Κατά τη Δημοκρατία της Ουγγαρίας, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν έχει ατομικό συμφέρον αποδεικνύεται επίσης από το ότι δεν είναι το μόνο πρόσωπο το οποίο ενδιαφέρει ο επίδικος χρονικός περιορισμός, αφού το μέτρο αυτό εφαρμόζεται και στους Γάλλους οινοπαραγωγούς, όσον αφορά την ποικιλία *tokay pinot gris*.
- 35 Η Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia υποστηρίζει ότι η προσφυγή της είναι παραδεκτή.
- 36 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη διάταξη την αφορά άμεσα, διότι έχει απευθείας εφαρμογή, δεν αφήνει περιθώρια εκτίμησης στις αρχές που είναι αρμόδιες για τη λήψη των αναγκαίων για την εφαρμογή της μέτρων και αφορά ρητά

την ονομασία *Tocai friulano*, στη χρήση της οποίας επιβάλλει χρονικό περιορισμό. Η προσφεύγουσα όμως έχει άμεσο συμφέρον για τη διατήρηση του δικαιώματος χρήσης της ονομασίας αυτής, αφενός ως παραγωγός σταφυλιών αυτής της ποικιλίας και αφετέρου επειδή το κρασί που φέρει αυτή την ονομασία παράγεται από σταφύλια που τρυγούνται μόνο εντός του εδάφους της και αντιπροσωπεύει σημαντικό ποσοστό της οινοπαραγωγής της εν λόγω περιφέρειας.

- 37 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη διάταξη την αφορά ατομικά, διότι έχει την κυριότητα ενός πειραματικού αμπελώνα ποικιλίας *Tocai friulano*, της οποίας είναι παραγωγός και την οποία επιδιώκει να βελτιώσει, και ότι εν προκειμένω ισχύουν όσα έγιναν δεκτά σε σχέση με τα περιστατικά της υπόθεσης *Codorniu*. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο βασικός κανονισμός επιτρέπει στα κράτη μέλη να συμπληρώνουν τις γεωγραφικές ενδείξεις με την προσθήκη της ονομασίας ποικιλίας αμπέλου, πράγμα που συνέβη στην Ιταλία με την ονομασία *Tocai friulano*, και ότι συνεπώς η ονομασία της ποικιλίας αμπέλου αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της γεωγραφικής ένδειξης για το κρασί. Επιπλέον, η ονομασία ποικιλίας αμπέλου αποτελεί περιουσιακό αγαθό, την οικονομική και εμπορική αξία του οποίου αναγνωρίζει το διεθνές δίκαιο, και ειδικότερα η ΣΔΠΠ.
- 38 Η προσβαλλόμενη διάταξη προσβάλλει, κατά την προσφεύγουσα, τα οικονομικά συμφέροντα των παραγωγών κρασιού *Tocai friulano* που παράγεται εντός των ορίων της προσφεύγουσας περιφέρειας, η οποία έχει αποστολή να προασπίζει τα συμφέροντα αυτά. Επιπλέον, τη ζημία υφίσταται αποκλειστικά η *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*, στην οποία και μόνο καλλιεργείται η εν λόγω ποικιλία. Η προσφεύγουσα έχει συνεπώς ιδιαίτερο συμφέρον για τη διατήρηση της επίμαχης ονομασίας, η οποία αποτελεί περιουσιακό αγαθό συνυφασμένο προς το έδαφός της τόσο από οικονομική όσο και από κοινωνική άποψη.
- 39 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι η προσβαλλόμενη διάταξη την αφορά ατομικά, καθόσον αποτελεί αυτόνομο φορέα με αποκλειστική νομοθετική αρμοδιότητα στον γεωργικό τομέα, σύμφωνα με το ιταλικό Σύνταγμα, το οποίο της αναγνωρίζει την εξουσία να τροποποιεί την εθνική νομοθεσία στους τομείς της αρμοδιότητάς της, εφόσον το κρίνει σκόπιμο. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι

περιφέρειες, οι οποίες είχαν ήδη από το 1963 συμβουλευτικές αρμοδιότητες σχετικά με την εγγραφή των οίνων στο εθνικό μητρώο ποικιλιών αμπέλου, έχουν πλέον, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 2389/89 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1989, για τους γενικούς κανόνες κατάταξης των ποικιλιών αμπέλου (ΕΕ L 232, σ. 1), την αρμοδιότητα να καθορίζουν τις ποικιλίες που θα καλλιεργούνται στο έδαφός τους.

- 40 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι το Πρωτοδικείο, με την απόφαση της 15ης Ιουνίου 1999, T-288/97, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-1871, σκέψεις 31 και 41), αναγνώρισε ότι πρέπει να παρέχεται η κατάλληλη ένδικη προστασία στους δημόσιους φορείς που έχουν την απαραίτητη νομική προσωπικότητα και τους οποίους αφορά άμεσα και ατομικά μια κοινοτική πράξη, εφόσον η πράξη αυτή τους εμποδίζει να ασκούν τις αρμοδιότητές τους κατά την κρίση τους.
- 41 Εξάλλου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη το σχέδιο της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, το οποίο προβλέπει τροποποίηση του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, αφού το νέο κείμενο της διάταξης αυτής δεν απαιτεί πλέον, για την ενεργητική νομιμοποίηση του προσφεύγοντος κατά κοινοτικής πράξης που τον αφορά άμεσα, να τον αφορά και ατομικά.
- 42 Όσον αφορά το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας σχετικά με την παρέλευση της προθεσμίας εντός της οποίας ήταν δυνατή η άσκηση προσφυγής, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η καθής δεν έχει προτείνει καμία τέτοια ένσταση απαραδέκτου. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο χρονικός περιορισμός της χρήσης της ονομασίας *Tocai friulano*, τον οποίο περιελάμβανε ο κανονισμός 753/2002, στηριζόταν στη Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας για τους οίνους, της οποίας το κύρος είχε αμφισβητήσει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της αίτησης έκδοσης προδικαστικής απόφασης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Μαΐου 2005, C-347/03, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia και ERSA (Συλλογή 2005, σ. I-3785). Επομένως, η προσβολή του κύρους του παραπάνω κανονισμού δεν είχε νόημα, αφού ο κανονισμός αυτός στηριζόταν σε διεθνή συμφωνία. Η κατάσταση όμως έχει αλλάξει ριζικά μετά την προσχώρηση της παρεμβαίνουσας στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

διότι η συνθήκη προσχώρησης κατέστησε άκυρες τις προγενέστερες συμφωνίες και, αφού η εν λόγω συνθήκη δεν περιλαμβάνει καμία ρητή παρέκκλιση, το μόνο δίκαιο που έχει εφαρμογή είναι το κοινό δίκαιο της Κοινότητας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 43 Δυνάμει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται [...] να ασκεί προσφυγή [...] κατά αποφάσεων που, αν και εκδίδονται ως κανονισμοί [...], το αφορούν άμεσα και ατομικά».

Επί της φύσης της προσβαλλόμενης διάταξης

- 44 Κατά πάγια νομολογία, το κριτήριο της διάκρισης μεταξύ κανονισμού και απόφασης πρέπει να αναζητείται στη γενική ή μη ισχύ της επίμαχης πράξης (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1962, 16/62 και 17/62, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 829, σ. 834, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 3ης Φεβρουαρίου 2005, T-139/01, Comaffrica και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-409, σκέψη 87). Μια πράξη έχει γενική ισχύ, αν εφαρμόζεται σε αντικειμενικώς προσδιοριζόμενες καταστάσεις και αν παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι κατηγοριών προσώπων που καθορίζονται αφηρημένα (προπαρατεθείσα απόφαση Comaffrica και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, σκέψη 87· βλ. επίσης, υπ' αυτό το πνεύμα, την απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 1989, C-244/88, Usines coopératives de déshydratation du Vexin κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3811, σκέψη 13).
- 45 Στην προκείμενη περίπτωση, η διάταξη του προσβαλλόμενου κανονισμού της οποίας ζητεί την ακύρωση η προσφεύγουσα, δηλαδή η επεξηγηματική σημείωση στο σημείο 103 του παραρτήματος I του εν λόγω κανονισμού, η οποία περιλαμβάνει

χρονικό περιορισμό της χρήσης της ονομασίας *Tocai friulano*, προβλέπει ότι «το όνομα “*Tocai friulano*” μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τους [οίνους ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών] που κατάγονται από τις περιοχές Veneto και Friuli και για μεταβατική περίοδο έως τις 31 Μαρτίου 2007». Η διάταξη αυτή περιλαμβάνεται σε παράρτημα που επιγράφεται «Ονόματα των ποικιλιών αμπέλου ή των συνώνυμων τους που περιλαμβάνουν γεωγραφική ένδειξη και μπορούν να αναγράφονται στη σήμανση των οίνων σε εφαρμογή του άρθρου 19, παράγραφος 2 [του κανονισμού 753/2002]». Το παράρτημα αυτό περιλαμβάνει δύο στήλες, από τις οποίες η πρώτη αναγράφει τις ονομασίες των ποικιλιών ή τα συνώνυμά τους, ενώ στη δεύτερη αναγράφονται, για κάθε ονομασία της πρώτης στήλης, η χώρα ή οι χώρες που μπορούν να τη χρησιμοποιούν. Το παράρτημα αναφέρει 122 ονόματα ποικιλιών αμπέλου ή συνώνυμά τους και περιλαμβάνει επεξηγηματική σημείωση που προβλέπει περιορισμό του δικαιώματος χρήσης τριών ονομασιών. Από το παράρτημα προκύπτει ότι ο χρονικός περιορισμός της χρήσης της ονομασίας *Tocai friulano* αφορά επίσης, στο σημείο 104, το συνώνυμο *Tocai italicico*, και ότι στο σημείο 105 προβλέπεται ακριβώς ο ίδιος περιορισμός για την ονομασία *tokay pinot gris*, η οποία αφορά τη Γαλλία. Για τις υπόλοιπες 119 ονομασίες ή τα συνώνυμά τους, πλην των τριών ανωτέρω, δεν προβλέπεται τέτοιος περιορισμός του δικαιώματος χρήσης.

46 Επομένως, η προσβαλλόμενη διάταξη εντάσσεται σε μια γενική ρύθμιση, αντικείμενο της οποίας είναι η συγκεκριμενοποίηση των κανόνων χρήσης των ονομασιών των ποικιλιών αμπέλου ή των συνωνύμων τους που περιέχουν γεωγραφική ένδειξη, με σκοπό την προστασία ορισμένων αμπελοοινικών προϊόντων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Η ρύθμιση αυτή αφορά αντικειμενικά καθοριζόμενες καταστάσεις. Οι καταστάσεις αυτές συνίστανται στις 122 περιπτώσεις στις οποίες οι ονομασίες των ποικιλιών αμπέλου ή τα συνώνυμά τους μπορούν να αναγράφονται, κατ’ εξαίρεση, στη σήμανση των οίνων. Στο πλαίσιο του άρθρου 19, παράγραφος 2, στοιχείο β’, του κανονισμού 753/2002, το παράρτημα II του εν λόγω κανονισμού, όπως διαμορφώθηκε από το παράρτημα I του προσβαλλόμενου κανονισμού, προβλέπει τρεις περιπτώσεις χρονικού περιορισμού της χρήσης μιας ονομασίας, μεταξύ των οποίων τη διάταξη της οποίας ζητεί την ακύρωση η προσφεύγουσα.

47 Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή σε όλους τους —υπάρχοντες ή δυνητικούς— καλλιεργητές, παραγωγούς και εμπόρους τους οποίους αφορά η χρήση της ονομασίας στην οποία αναφέρεται η εν λόγω διάταξη. Εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο των διατάξεων για την περιγραφή, την ονομασία, την παρουσίαση και την προστασία ορισμένων αμπελοοινικών προϊόντων, το οποίο έχει θεσπίσει ο προσβαλλόμενος κανονισμός και το οποίο αφορά όλους τους επιχειρηματίες και όλους τους οργανισμούς αυτοδιοίκησης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

- 48 Η κοινοτική ρύθμιση προέβλεψε δηλαδή, με βάση αντικειμενικά καθοριζόμενες καταστάσεις, ένα χρονικό περιορισμό της χρήσης ορισμένων ονομασιών ποικιλιών αμπέλου ή συνωνύμων τους, οι σχετικές δε διατάξεις, οι οποίες παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι ορισμένων κατηγοριών προσώπων που καθορίζονται γενικά και αφηρημένα, εφαρμόζονται εν προκειμένω σε τρεις περιπτώσεις (βλ. συναφώς την απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαΐου 2001, C-41/99 P, *Sadam Zuccherifici* κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. I-4239, σκέψη 25).
- 49 Το Δικαστήριο έχει ήδη δεχθεί ότι οι περιορισμοί ή οι παρεκκλίσεις προσωρινής φύσης (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1968, 6/68, *Zuckerfabrik Watenstedt* κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 791, και της 16ης Απριλίου 1970, 64/69, *Compagnie française commerciale et financière* κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 301, σκέψεις 12 έως 15) ή τοπικής ισχύος (απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 1979, 103/78 έως 109/78, *Société des usines de Beauport* κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 13, σκέψεις 15 έως 19) που περιέχει ένα νομοθετικό κείμενο αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του συνόλου των διατάξεων στις οποίες περιλαμβάνονται και, εφόσον δεν έχουν θεσπιστεί κατά κατάχρηση εξουσίας, καλύπτονται από τη γενική φύση των διατάξεων αυτών (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Ιουνίου 1993, C-298/89, *Γιβραλτάρ* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1993, σ. I-3605, σκέψη 18).
- 50 Η γενική φύση της προσβαλλόμενης διάταξης επιβεβαιώνεται επιπλέον από το γεγονός ότι για μια άλλη ονομασία ποικιλίας αμπέλου, το *tokay pinot gris*, θεσπίζεται ένα μέτρο που έχει τα ίδια ακριβώς αποτελέσματα με τον χρονικό περιορισμό της χρήσης της ονομασίας *Tocai friulano* και θίγει, με τον ίδιο αντικειμενικά τρόπο, την Περιφέρεια της Αλσατίας στη Γαλλία (βλ. συναφώς την απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Απριλίου 2003, C-142/00 P, *Επιτροπή* κατά *Nederlandse Antillen*, Συλλογή 2003, σ. I-3483, σκέψεις 60 έως 63).
- 51 Συνεπώς, η προσβαλλόμενη διάταξη αποτελεί μέτρο γενικής ισχύος, κατά την έννοια του άρθρου 249, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, και έχει, ως εκ τούτου, κανονιστικό χαρακτήρα.

Επί του ζητήματος αν η προσφεύγουσα θίγεται ατομικά

- 52 Κατά τη νομολογία, μια διάταξη, μολονότι λόγω της φύσης και του περιεχομένου της έχει κανονιστικό χαρακτήρα, καθόσον εφαρμόζεται επί του συνόλου των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών, δεν αποκλείεται να αφορά ατομικά ορισμένους από αυτούς. Τούτο συμβαίνει όταν η επίμαχη πράξη θίγει ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο λόγω ορισμένων ειδικών χαρακτηριστικών του ή μιας πραγματικής κατάστασης που το χαρακτηρίζει σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο και, ως εκ τούτου, το εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο με τον τρόπο που εξατομικεύεται ο αποδέκτης μιας απόφασης (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου Codorniu κατά Συμβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψεις 19 και 20, και της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. I-6677, σκέψη 36, και την παρατιθέμενη εκεί νομολογία).
- 53 Στην προκείμενη υπόθεση, η Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia επικαλείται, πρώτον, την ιδιότητά της ως κυρίας ενός πειραματικού αμπελώνα, όπου παράγεται οίνος ποικιλίας Tocai friulano, και τη λυσιτέλεια της νομολογίας Codorniu, ενόψει της οικονομικής και εμπορικής αξίας της οικείας ποικιλίας αμπέλου, η οποία λειτουργεί, κατά την προσφεύγουσα, ως «συλλογικό σήμα» και αναγνωρίζεται από το διεθνές δίκαιο, και συγκεκριμένα τη ΣΔΠΙ.
- 54 Η ιδιότητα του παραγωγού που ισχυρίζεται ότι έχει η προσφεύγουσα δεν μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα εξατομικεύεται κατά τρόπο ανάλογο με τον τρόπο που εξατομικεύεται ο αποδέκτης μιας απόφασης. Κατά πάγια νομολογία, η γενική ισχύς και, επομένως, ο κανονιστικός χαρακτήρας μιας πράξης δεν αναιρούνται από τη δυνατότητα προσδιορισμού με κάποιο, μεγαλύτερο ή μικρότερο, βαθμό ακρίβειας του αριθμού ή ακόμη και της ταυτότητας των υποκειμένων δικαίου επί των οποίων η πράξη αυτή έχει εφαρμογή σε δεδομένο χρονικό σημείο, εφόσον η εφαρμογή αυτή γίνεται στο πλαίσιο αντικειμενικής νομικής ή πραγματικής κατάστασης που καθορίζεται από την πράξη σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει η εν λόγω πράξη (βλ. τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Codorniu κατά Συμβουλίου, σκέψη 18, και Sadam Zuccherifici κ.λπ. κατά Συμβουλίου, σκέψη 29).

- 55 Πρέπει να σημειωθεί ότι η απαγόρευση χρήσης της ονομασίας *Tocai friulano* μετά τις 31 Μαρτίου 2007 ισχύει γενικά και για αόριστο χρονικό διάστημα για κάθε ενδιαφερόμενο επιχειρηματία, δηλαδή για τους καλλιεργητές αυτής της ποικιλίας αμπέλου, για τους παραγωγούς και για τους εμπόρους του εν λόγω κρασιού.
- 56 Επιπλέον, το γεγονός ότι ένας κανονισμός επηρεάζει την έννομη κατάσταση ενός ιδιώτη δεν αρκεί για να τον ξεχωρίσει από το σύνολο (διάταξη του Πρωτοδικείου της 2ας Απριλίου 2004, T-231/02, *Gonnelli* και *AIFO* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-1051, σκέψη 38).
- 57 Εξάλλου, ακόμη και αν η διάταξη του παραρτήματος I του προσβαλλόμενου κανονισμού της οποίας ζητεί την ακύρωση η προσφεύγουσα ενδέχεται να έχει σημαντικές οικονομικές συνέπειες για τους Ιταλούς παραγωγούς *Tocai friulano*, μεταξύ των οποίων καταλέγεται η *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*, το ίδιο παράρτημα περιλαμβάνει ταυτόσημη διάταξη για το *tokay pinot gris*, η οποία έχει παρόμοιες συνέπειες για τους ενδιαφερόμενους Γάλλους παραγωγούς, καθόσον και στις δύο περιπτώσεις επιβάλλεται χρονικός περιορισμός του δικαιώματος χρήσης της ονομασίας μιας ποικιλίας αμπέλου μέχρι την ίδια ημερομηνία (βλ. συναφώς την προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά *Nederlandse Antillen*, σκέψη 77). Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα που η προσφεύγουσα θεωρεί ότι είναι επιβλαβή για τους Ιταλούς παραγωγούς δεν μπορούν να την εξατομικεύσουν έναντι των λοιπών ενδιαφερόμενων επιχειρηματιών.
- 58 Εν πάση περιπτώσει, για να γίνει δεκτό ότι μια πράξη αφορά ατομικά ορισμένους επιχειρηματίες, δεν αρκεί να τους θίγει οικονομικά η πράξη αυτή περισσότερο απ' ό,τι τους ανταγωνιστές τους (διάταξη του Πρωτοδικείου της 10ης Δεκεμβρίου 2004, T-196/03, *EFfCI* κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλογή 2004, σ. II-4263, σκέψη 47).
- 59 Εξάλλου, εν προκειμένω δεν ισχύουν όσα έγιναν δεκτά σε σχέση με τα περιστατικά της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση *Codogni* κατά Συμβουλίου. Στην υπόθεση εκείνη, είχε απαγορευθεί στον προσφεύγοντα, με

διάταξη γενικής ισχύος, να χρησιμοποιεί το γραφικό σήμα το οποίο είχε καταθέσει και χρησιμοποιήσει κατά παράδοση επί μακρό χρονικό διάστημα πριν από την έκδοση του επίμαχου κανονισμού, οπότε ο προσφεύγων βρέθηκε, μετά την έκδοση του επίμαχου στην υπόθεση εκείνη κανονισμού, σε τελείως διαφορετική κατάσταση από όλους τους άλλους επιχειρηματίες, αν ληφθεί υπόψη το αποκλειστικό δικαίωμα που παρέχει η κατάθεση του σήματος.

60 Αυτό δεν συμβαίνει εν προκειμένω. Από τη δικογραφία καθώς και τα δικόγραφα της προσφεύγουσας προκύπτει ότι η ονομασία *Tocai friulano* αποτελεί, σύμφωνα με την κοινοτική ρύθμιση αλλά και την εθνική νομοθεσία, ποικιλία αμπέλου που περιλαμβάνει γεωγραφική ένδειξη, αλλά όχι γεωγραφική ένδειξη που να ανήκει στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και να προστατεύεται ως τέτοιο δικαίωμα. Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί, όσον αφορά τις διατάξεις που είχαν εφαρμογή πριν τεθεί σε ισχύ ο προσβαλλόμενος κανονισμός, ότι οι ονομασίες *Tocai friulano* και *Tocai italico* δεν αποτελούν γεωγραφική ένδειξη, αλλά το όνομα μιας ποικιλίας αμπέλου που έχει αναγνωρισθεί στην Ιταλία ως κατάλληλη για την παραγωγή ορισμένων οίνων ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών του εν λόγω κράτους μέλους, ενώ οι συγγρικοί οίνοι με την ονομασία *Tokaj* ή *Tokaji* προσδιορίζονται με βάση ορισμένη γεωγραφική ένδειξη (προπαρατεθείσα απόφαση *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia και ERSA, σκέψεις 92 και 94*). Δεν έχει αποδειχθεί όμως ούτε καν έχει προβληθεί ο ισχυρισμός ότι το νομικό καθεστώς του *Tocai friulano* έχει μεταβληθεί έκτοτε. Μολονότι η προσφεύγουσα περιφέρει επικαλείται την παλαιότητα της καλλιέργειας της ποικιλίας *Tocai friulano* στην Ιταλία, την οικονομική και κοινωνική της αξία, καθώς και τη λειτουργία της ως «συλλογικού σήματος», ουδέποτε απέδειξε ότι η ονομασία *Tocai friulano* ανήκει στα δικαιώματα εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας ή στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Η παραπομπή στην υπόθεση *Cordóniu* δεν ασκεί επομένως καμία επιρροή επί της παρούσας διαφοράς.

61 Η *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* υποστηρίζει, δεύτερον, ότι το έργο της συνίσταται, κατά τη νομοθεσία, στην προάσπιση των οικονομικών συμφερόντων των παραγωγών οίνου *Tocai friulano* και διευκρινίζει ότι είναι η μόνη που υφίσταται ζημία λόγω της προσβαλλόμενης διάταξης, καθόσον η επίμαχη ποικιλία καλλιεργείται αποκλειστικά εντός των ορίων της. Συναφώς επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το γενικό συμφέρον που ενδέχεται να έχει μια περιφέρεια, ως αρμόδιος φορέας σε σχέση με τα ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής φύσης στο έδαφός

του, για την επίτευξη ευνοϊκού αποτελέσματος για την οικονομική ευημερία του δεν αρκεί αφ' εαυτού για να θεωρηθεί ότι η περιφέρεια αυτή θίγεται κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ (προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Nederlandse Antillen, σκέψη 69, και διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουλίου 2004, T-37/04 R, Região autónoma dos Açores κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2004, σ. II-2153, σκέψη 118).

- 62 Η Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ισχυρίζεται, τρίτον, ότι, ως φορέας που έχει εντός των ορίων του αρμοδιότητα στον γεωργικό τομέα, μπορεί, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να τροποποιεί τη σχετική εθνική νομοθεσία και ότι έχει επίσης την εξουσία, βάσει του εθνικού δικαίου, να καθορίζει τις ποικιλίες που θα καλλιεργούνται στο έδαφός της. Συναφώς αρκεί η παρατήρηση ότι η κατανομή των νομοθετικών και κανονιστικών αρμοδιοτήτων εντός ενός κράτους μέλους διέπεται από το συνταγματικό δικαίο και μόνο του οικείου κράτους και δεν έχει καμία σημασία για την εκτίμηση του ζητήματος αν τα συμφέροντα ενός οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης θίγονται από μέτρο του κοινοτικού δικαίου. Συγκεκριμένα, ανεξάρτητα από την ομοσπονδιακή ή άλλη μορφή της συνταγματικής οργάνωσης ενός κράτους μέλους ή την οργάνωση της αυτοδιοίκησής του, στις αρχές του κράτους αυτού εναπόκειται, στο πλαίσιο της κοινοτικής έννομης τάξης, να εκπροσωπούν τα συμφέροντα που συνδέονται ενδεχομένως με την προάσπιση της εθνικής νομοθεσίας.
- 63 Επιπλέον, οι νομοθετικές και κανονιστικές προνομίες που έχουν ενδεχομένως τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των κρατών μελών, πλην του Δημοσίου, δεν είναι τέτοιας φύσης, ώστε να τους παρέχεται ατομικό συμφέρον για την υποβολή αίτησης ακύρωσης οποιασδήποτε διάταξης του ουσιαστικού κοινοτικού δικαίου που δεν επηρεάζει την έκταση των αρμοδιοτήτων τους, δεδομένου ότι η άσκηση των προνομίων αυτών δεν πραγματοποιείται καταρχήν προς το συμφέρον του προσώπου που τις έχει.
- 64 Τέλος και ως εκ περισσού, οι ισχυρισμοί που αναπτύσσει η προσφεύγουσα σχετικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων εντός της ιταλικής συνταγματικής τάξης δεν είναι, εν πάση περιπτώσει, πειστικοί, διότι δεν αφορούν το συγκεκριμένο ζήτημα της ρύθμισης των ονομασιών προέλευσης των κρασιών. Η Επιτροπή παραπέμπει

συναφώς, χωρίς να αντικρούεται από την προσφεύγουσα, στη νομολογία του ιταλικού Συνταγματικού Δικαστηρίου κατά την οποία η αρμοδιότητα στον τομέα των ονομασιών προέλευσης των κρασιών ανήκει στο κράτος και όχι στις περιφέρειες. Εν πάση περιπτώσει, η εθνική ρύθμιση που διέπει τη χρήση της ονομασίας της ποικιλίας *Tocai friulano* θεσπίστηκε με κρατική πράξη, και συγκεκριμένα με υπουργική απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2002, την οποία έχει προσκομίσει η καθής.

- 65 Η προσφεύγουσα περιφέρεια δεν μπορεί επομένως να υποστηρίζει βασίμως ότι η προσβαλλόμενη διάταξη την αφορά επειδή θίγει τις θεσμικές αρμοδιότητές της.
- 66 Από τις παραπάνω σκέψεις προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει ότι η συγκεκριμένη διάταξη του προσβαλλόμενου κανονισμού της οποίας ζητεί την ακύρωση την αφορά ατομικά.
- 67 Τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας περιφέρειας, τα οποία στηρίζονται στις απαιτήσεις παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και στην ανάγκη ευρύτερης ερμηνείας του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, δεν μπορούν να ανατρέψουν αυτό το συμπέρασμα. Πράγματι, το Δικαστήριο έχει δεχτεί ότι οι απαιτήσεις παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας δεν είναι δυνατόν να καταλήγουν να μη λαμβάνεται υπόψη η επιβαλλόμενη από το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ προϋπόθεση να αφορά η προσβαλλόμενη πράξη ατομικά τον προσφεύγοντα (προπαρατεθείσα απόφαση *Unión de Pequeños Agricultores* κατά Συμβουλίου, σκέψη 44, και απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Απριλίου 2004, C-263/02 P, Επιτροπή κατά *Jégo-Quéré*, Συλλογή 2004, σ. I-3425, σκέψη 36).
- 68 Τέλος, πρέπει να θεωρηθεί αλυσιτελές το επιχείρημα το οποίο στηρίζει η προσφεύγουσα στο άρθρο III-365, παράγραφος 4, του σχεδίου Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, καθόσον το κείμενο αυτό δεν έχει τεθεί ακόμη σε ισχύ.

- 69 Από το σύνολο των παραπάνω σκέψεων προκύπτει ότι η διάταξη η οποία περιορίζει μέχρι τις 31 Μαρτίου 2007 το δικαίωμα χρήσης της ονομασίας «Tocai friulano» και περιλαμβάνεται, με τη μορφή επεξηγηματικής σημείωσης, στο σημείο 103 του παραρτήματος I του προσβαλλόμενου κανονισμού δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά την Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, και, επομένως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, στο σύνολό της, ως απαράδεκτη, χωρίς να χρειάζεται να ληφθεί απόφαση επί του βασίμου των λοιπών λόγων απαραδέκτου που εξέθεσε η Δημοκρατία της Ουγγαρίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 70 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.
- 71 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Εν προκειμένω, η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η οποία έχει παρέμβει υπέρ της Επιτροπής, θα φέρει τα έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.**

- 2) **Η προσφεύγουσα φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και τα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής.**

- 3) **Η Δημοκρατία της Ουγγαρίας φέρει τα δικαστικά της έξοδα.**

Λουξεμβούργο, 12 Μαρτίου 2007.

Ο Γραμματέας

E. Coulon

Ο Πρόεδρος

H. Legal